Dosarul nr. 3-1548/2021, 2-21079696-12-2-27052021
și dosarele conexate nr. 3-255/2022, 2-22013430-12-3-31012022,
nr. 3-517/2022, 2-22028008-12-3-28022022

H O T Ă R Â R E
În numele legii

16 iunie 2025 muninipiul Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
în componență:
președintele ședinței, judecătorul Viorica Dodon
grefierul Alina Roman
cu participarea: reprezentantului reclamantului Vasile Țvigun, avocatul Adrian Grosu
reprezentantei reclamantei S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L., avocata Corina Digore

examinând în ședință de judecată publică cauza în procedura contenciosului administrativ la acțiunile depuse de Vasile Țvigun și S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii privind anularea actelor administrative,

c o n s t a t ă :

Pretenţiile reclamantului Vasile Ţvigun:

La data de 27 mai 2021, avocatul Adrian Grosu, în interesele reclamantului Vasile Ţvigun, a depus acțiunea în procedura contenciosului administrativ împotriva S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. și Inspectoratului de Stat al Muncii privind anularea actelor administrative, plata indemnizației unice și venitului ratat.

În motivele de fapt ale acțiunii indică că acţiunea vizează 2 pretenţii principale, dintre care, prima este de contencios administrativ şi se referă la anularea parţială a procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă, emis de către Inspectoratul de Stat al Muncii. Cea de a doua pretenţie, reprezintă o pretenţie de drept comun şi vizează anularea ordinului de concediere, emis în privinţa lui Vasile Ţvigun, de către S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. Pornind de la faptul că aceste 2 pretenţii sunt conexe şi inseparabile sub aspectul părţilor și temeiurilor, consideră oportună judecarea lor concomitentă.

Subliniază că anularea procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă, astfel încât să fie exclusă vinovăţia Vasile Ţvigun în survenirea accidentului de muncă, cu plasarea acestei obligaţii şi vinovăţii, exclusiv pe umerii S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. constituie o premisă primară în demonstrarea faptului că angajatorul a dispus eliberarea neîntemeiată din serviciu a lui Vasile Ţvigun, considerent din care insistă şi solicită instanţei de judecată să decidă asupra necesităţii de a examina împreună pretenţiile de drept comun cu pretenţia de contencios administrativ, pentru a respecta principiul economiei judiciare, dar şi pentru a a realiza o examinare mai obiectivă şi operativă a circumstanţelor cauzei, cu acordarea unei satisfacţii echitabile lui Vasile Ţvigun în calitate de victimă a accidentului de muncă.

Subsecvent, revendică în faţa instanţei de judecată constatarea faptului că S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. poartă vina solitară şi exclusivă pentru survenirea accidentului de muncă, aceasta fiind o pretenţie de drept comun.

Nu în ultimul rând, reclamantul revendică în faţa instanţei de judecată încasarea salariului restant, penalităţilor legale, salarii cumulate, în locul restabilirii, prejudiciul moral, cheltuielile de judecată, în legătură cu eliberarea neîntemeiată de la serviciu, în calitate de pretenţii de drept comun.

Totodată, cu referire la survenirea accidentului de muncă, Vasile Ţvigun revendică în faţa instanţei de judecată încasarea indemnizaţiei unice şi a indemnizaţiei lunare periodice, în legătură cu stabilirea gradului de dizabilitate şi pierderea procentajului capacităţii de muncă, ca urmare a survenirii accidentului de muncă, de care se face vinovat angajatorul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. Or, la data depunerii acţiuni, lui Vasile Ţvigun i-a fost stabilit grad mediu de dizabilitate, în temeiul Certificatului de încadrare în grad de dizabilitate, seria nr. ***** ca urmare a survenirii accidentului de muncă. Cu toate acestea, având în vedere necesitatea operării unor intervenţii medicale suplimentare, Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă este în proces de reexaminare a gradului de dizabilitate, în vederea stabilirii unui grad mai sever.

Conchide că de esenţa litigiului ţine de a identifica în mod definitiv cine se face vinovat de survenirea accidentului de muncă şi care sunt sumele care se cuvin lui Vasile Ţvigun, ca urmare a survenirii accidentului de muncă şi a concedierii ilegale.

Cu privire survenirea accidentului de muncă referitor la constatările procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă indică că conform Procesului-verbal nr. C-2021-PVA-42 din 17 martie 2021 privind cercetarea accidentului de muncă grav emis de către Inspectoratul de Stat al Muncii s-a stabilit că la 20 martie 2020, în jurul orei 12:30, la şantierul de construcţii al întreprinderii S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. a avut loc un accident de muncă; accidentul de muncă s-a soldat cu fracturarea ambelor braţe ale lui Vasile Ţvigun,

ca urmare căderii în gol de la cota de 2,8 metri; între S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. şi dl Vasile Ţvigun a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 666 din 16 martie 2020, prin care cel din urmă a fost angajat în funcţia de sudor; conform procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă, întocmit de către S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L., acesta ar fi stabilit că unicul vinovat pentru survenirea accidentului de muncă este dl Vasile Ţvigun; sudorul Vasile Ţvigun fără a primi indicaţii, fără a se asigura că poate lucra în afara oricărui pericol, expunându-şi riscului de accidentare propria persoană, a urcat în remorca camionului în timp ce se efectuau lucrări de descărcare şi la scurt timp, a căzut peste bordul drept al camionului de la cota 2,8 metri, fapt prin care nu a respectat prevederile pct. 5.6. şi 12 din Instrucţiunea de SSM pentru sudor cu arc electric, nr. 10; macaragiu Pavel Lavric, angajat în cadrul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. a încălcat cerinţele privind securitatea şi siguranţa în muncă, care nu admit coborârea sarcinii pe autocamion, precum şi ridicarea sarcinii, în timpul aflării oamenilor în caroseria sau cabina camionului, prin care fapt a dus la survenirea accidentului de muncă.

Cu referire la dezacordul parţial cu anumite constatări din conţinutul procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă indică că investigaţia realizată de către Inspectoratul de Stat al Muncii denotă o examinare superficială a circumstanţelor care au stat la baza survenirii accidentului de muncă. Or, după cum va demonstra în cadrul procesului de judecată, dl Vasile Ţvigun a urcat în remorca camionului, pentru a ajuta la descărcarea materialelor cu ajutorul macaralei la indicaţiile superiorului său, dl*****, care deţine funcţia de director executiv în cadrul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L., iar conducerea şi manevrarea macaralei a fost realizată de către o altă persoană, care nu deţine calificările şi permisul necesar, pentru a opera acest mijloc tehnic – izvor de pericol sport.

Contrar investigaţiilor realizate de către Inspectoratul de Stat al Muncii, S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. nu a respectat toate cerinţele de siguranţă şi securitate în muncă, fapt care îl va demonstra în cadrul şedinţei de judecată. Astfel, în ipoteza în care se va demonstra că S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. nu a respectat toate cerinţele privind siguranţa şi securitatea în muncă, la urcarea în remorca camionului dl Vasile Ţvigun a urmat indicaţiile directe ale superiorului său direct, iar conducerea şi manevrarea macaralei s-a realizat de către o persoană necalificată şi neautorizată, nici în una din formule nu se va putea constata şi imputa faptul că dl Vasile Ţvigun s-ar face vinovat de survenirea accidentului de muncă.

Totodată, subliniază că conform practicii Curţii Supreme de Justiţie, care va fi prezentată în mod detaliat în cadrul examinării cauzei, încălcarea normelor de securitate şi siguranţă în muncă de către salariaţi duc la transferul vinei şi obligaţiilor pe umerii angajatorului, prin prisma raportului prepus-comitent. Similar, conform practicii Curţii Supreme de Justiţie, instanţa de judecată nu este

ţinută de constatările Inspectoratului de Stat al Muncii aferente cercetării accidentului de muncă şi este liberă să efectueze propriile constatări aferente accidentului de muncă, precum şi a stabilirii vinovăţiei persoanelor responsabile de survenirea acestuia.

Nu în ultimul rând subliniază că cu sau fără stabilirea vinovăţiei exclusive a S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. în survenirea accidentului de muncă dl Vasile Ţvigun este îndreptăţit la revindecarea indemnizaţiei unice şi indemnizaţiei lunare, având în vedere survenirea accidentului de muncă şi stabilirea gradului de dizabilitate mediu. Spre regret, la data de 02 aprilie 2021 Inspectoratul de Stat al Muncii a oferit spre cunoştinţă avocatului doar copia procesului-verbal fără a-i oferi posibilitatea studierii integrale a dosarului administrativ, astfel încât capacităţile de combatere a ilegalităţii procesului-verbal sunt limitate la această etapă, însă urmează a fi compensate odată cu prezentarea dosarului administrativ în instanţa de judecată. Or, sarcina probaţiunii respectării integrale a obligaţiilor legale de siguranţă şi securitate în muncă, incubă în mod exclusiv angajatorului.

Cât priveşte sarcina de probaţiune a lui Vasile Ţvigun indică că în cadrul şedinţei de judecată vor fi prezentaţi martori care anterior au fost audiaţi şi de către organele de urmărire penală, aceştia urmând să confirme alegaţiile expuse în acţiune.

Cu referire la respectarea căii prealabile şi a termenelor din contencios administrativ indică că deşi accidentul de muncă a survenit la 20 martie 2020, contrar prevederilor legale Inspectoratul de Stat al Muncii a terminat investigarea acestuia, abia la 17 martie 2021, peste 1 an de zile, cu încălcarea flagrantă a termenilor prevăzuţi de lege.

Similar, după terminarea cercetării accidentului de muncă, Inspectoratul de Stat al Muncii nu a remis în adresa dlui Vasile Ţvigun copia procesului-verbal şi materialele aferente cercetării. La 02 aprilie 2021, avocatul, acţionând în interesele dlui Vasile Ţvigun, a înaintat o cerere pentru a lua cunoştinţă de materialele dosarului de cercetare a accidentului de muncă. La 02 aprilie 2021, i-a fost oferită doar copia procesului-verbal, fără a fi oferită posibilitatea studierii dosarului administrativ, invocându-se „confidenţialitatea informaţiilor acumulate", toate acestea, în contextul constatării faptului că dl Vasile Ţvigun este victima accidentului de muncă.

Indică că la materialele dosarului administrativ există menţiunea faptului că nu s-a oferit accesul la copia dosarului administrativ, fiind acordată doar o copie a procesului-verbal. Corespunzător, făcând cunoştinţă cu conţinutul procesului-verbal şi nefiind de acord parţial cu constatările efectuate, în interiorul termenului prevăzut de Codul administrativ, avocatul Adrian Grosu, acţionând în interesele dlui Vasile Ţvigun, a depus o cerere prealabilă la 08 aprilie 2021, prin care a solicitat anularea parţială a procesului-verbal, în partea constatării faptului că cel

din urmă s-ar face vinovat de survenirea accidentului de muncă. Cererea prealabilă a fost recepţionată de către Inspectoratul de Stat al Muncii la 12 aprilie 2021, fapt confirmat prin semnătura de pe copia avizului de recepţie, iar prin Decizia nr. 512 din 28 aprilie 2021 a refuzat în satisfacerea cererii prealabile.

Subliniază că în conţinutul Deciziei nr. 512 din 28 aprilie 2021 nu este indicat faptul că aceasta poate fi contestată în instanţa de judecată şi, respectiv, termenul de adresare cu acţiune în instanţa de judecată.

Cu referire la concedierea ilegală a dlui Vasile Ţvigun, comportamentul de rea-credinţă al angajatorului şi sarcina probaţiunii în cazul concedierii, indică că de la data survenirii accidentului de muncă (20 martie 2020) şi până la data concedierii (09 martie 2021) dl Vasile Ţvigun s-a aflat în concediu din cont propriu, concediu anual de odihnă şi în concediu medical, fapt confirmat prin certificatele medicale eliberate de către autorităţile de resort. Similar, dl Vasile Ţvigun a fost în imposibilitatea prezentării la locul de muncă, pe motiv că starea sa de sănătate era una precară şi până la ziua depunerii acțiunii, în continuare necesită intervenţii chirurgicale la braţe, astfel încât restabilirea la 100% niciodată nu va mai fi posibilă. Fiind în cunoştinţă de cauză despre faptul că poartă vina exclusivă pentru survenirea accidentului de muncă şi că starea de sănătate a dlui Vasile Ţvigun nu permite revenirea la serviciu, S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. a acţionat cu rea-credinţă şi a dispus eliberarea neîntemeiată a dlui Vasile Ţvigun, pentru absenţa nemotivată de la locul de muncă.

Faptul că la concediere sarcina probaţiunii aparţine angajatorului, în sensul demonstrării temeiniciei ordinului de eliberare, a fost confirmat şi de către Curtea Constituţională, care în Hotărârea nr. 3 din 04 februarie 2020 a statuat că 75. [...] iar la examinarea litigiului individual de muncă de către instanţa de judecată, angajatorul este obligat să demonstreze legalitatea şi să indice temeiurile eliberării din serviciu a salariatului (articolul 89 alin. (2)). Cu referire la incidenţa constatărilor Curţii Constituţionale aminteşte că în Hotărârea nr. 30 din 08 decembrie 2013, aceasta a statuat cu titlu de principiu că [...] 42. în acest sens, Curtea subliniază că hotărârile Curţii Constituţionale, prin care se asigură supremaţia Constituţiei, fac parte din ordinea juridică normativă şi sunt obligatorii, prin considerentele pe care se sprijină, pentru toate organele constituţionale ale Republicii Moldova. Acestea se aplică direct, fără nici o altă condiţie de formă. Actele Curţii Constituţionale îşi produc efectele pe care Constituţia şi legea le conferă, în raport cu atribuţia exercitată de Curte, forţa lor juridică neputând fi contestată sau confirmată de nimeni. 43. În ceea ce priveşte autorităţile publice, dincolo de obligaţia acestora de a respecta normele legale şi jurisprudenţa Curţii Constituţionale, le revine şi obligaţia de a acţiona cu respectarea principiului loialităţii constituţionale, principiu care pune în discuţie, între altele, relaţia între formă şi fond în aplicarea Constituţiei. 44. Curtea reţine că respectarea hotărârilor

Curţii Constituţionale este o condiţie necesară şi esenţială pentru buna funcţionare a autorităţilor publice ale statului şi pentru afirmarea statului de drept. În mod similar, în Decizia nr. 2ra-614/14 din 19 martie 2014, Curtea Supremă de Justiţie, a statuat cu titlu de principiu că [...] La caz se va remarca şi faptul că în cazul soluţionării litigiilor de muncă, sarcina probaţiunii îi revine angajatorului care v-a fi obligat să dovedească temeinicia legalităţii acţiunilor sale. în majoritatea cazurilor vinovăţia acţiunilor angajatorului se prezumă, respectiv, el v-a fi nevoit să probeze în instanţă lipsa vinovăţiei.

Cu referire la pertinenţa şi concludența hotărârilor instanţelor superioare, în materia calificării unor raporturi juridice individuale, Curtea Constituţională a Republicii Moldova, a statuat în Hotărârea nr. 21 din 22 iulie 2016 că [...] 108. Ideea fundamentală este aceea că judecătorul, în exercitarea atribuţiilor sale, nu este angajatul nimănui, acesta este deţinătorul unei funcţii de stat. El este astfel în slujba legii şi este răspunzător numai în faţa acesteia. Este axiomatic faptul că în soluţionarea unei cauze un judecător nu acţionează la ordinele sau instrucţiunile nici unui terţ din interiorul sau din exteriorul sistemului judiciar. 109. Aceasta nu exclude obligaţia unui judecător de la o jurisdicţie de grad inferior de a respecta o hotărâre anterioară a unei instanţe de grad superior în ceea ce priveşte interpretarea legii incidente în cauza ulterioară (precedentul judiciar).

Având în vedere cele menţionate, rămâne a fi indubitabil faptul că în speţă pârâtul, în calitatea sa de angajator, urmează să prezinte probe şi să argumenteze faptul că concedierea dlui Vasile Ţvigun s-a realizat în conformitate cu cerinţele legale.

Cu referire la încălcarea procedurii de concediere indică că, contrar normelor imperative din Codul muncii, pârâta a emis Ordinul de concediere, presupus a fi din 12 martie 2020, fără a iniţia o anchetă de serviciu şi fără a solicita în prealabil, explicaţii scrise de la reclamant. Mai mult ca atât, ordinul de concediere, nu conţine: temeiul de fapt al aplicări sancţiunii; termenul în care sancţiunea poate fi contestată; organul în care sancţiunea poate fi contestată.

În acest sens, Curtea Constituţională a statuat cu titlu de principiu în Hotărârea nr. 24 din 14 septembrie 2016 că [...] 47. Curtea reţine că garanţiile unui proces echitabil în materie penală, stabilite de către Curtea Europeană, sunt aplicabile în egală măsură şi procedurilor disciplinare (a se vedea, inter alia, Vanjak vs. Croaţia, 14 ianuarie 2010). [...] 53. Curtea menţionează că ancheta de serviciu în cazul abaterii disciplinare constituie o etapă a procedurii disciplinare. Aceasta este o prerogativă a angajatorului în măsură să constate săvârşirea abaterilor disciplinare de către salariaţii săi şi să aplice sancţiunile corespunzătoare. Sub sancţiunea nulităţii absolute, nici o sancţiune disciplinară nu va putea fi dispusă mai înainte de efectuarea cercetării disciplinare prealabile. 54. Scopul efectuării anchetei de serviciu anterior luării deciziei de aplicare sau nu a unei

sancţiuni disciplinare se subsumează ideii de protecţie a salariatului în faţa poziţiei dominante a angajatorului, în vederea limitării oricărui element de arbitrar şi abuz. 61. Totodată, Curtea subliniază că articolul 7 al Convenţiei Organizaţiei Internaţionale a Muncii nr. 158 din 22 iunie 1982 cu privire la încetarea raporturilor de muncă din iniţiativa celui care angajează stabileşte că raporturile de muncă ale unui lucrător nu vor înceta din motive legate de conduita sau manifestările lucrătorului înainte de a i se oferi posibilitatea de a se apăra de afirmaţiile acuzării, cu excepţia cazului când patronul nu poate în mod rezonabil oferi această posibilitate.

Astfel, Curtea Constituţională a ridicat cu titlu de principiu standardul garanţiilor pentru salariaţi în cazul aplicării sancţiunilor disciplinare, statuând că aplicarea unei sancţiuni disciplinare trebuie mereu să fie precedată de desfăşurarea unei anchete de serviciu, pentru a-i fi garantat dreptul la apărare al salariatului, în conformitate cu cerinţele tratatelor internaţionale.

Având în vedere gravitatea faptelor imputate şi concedierea ulterioară a dlui Vasile Ţvigun, pârâta era obligată să iniţieze o anchetă de serviciu, pentru a elucida toate circumstanţele cauzei şi pentru a oferi posibilitatea dlui Vasile Ţvigun de a se apăra.

Mai mult ca atât, indică că toate încălcările admise de către angajator la adoptarea ordinului de concediere au încălcat dreptul la un proces echitabil al reclamantului cu toate garanţiile aferente, printre care prezumţia nevinovăţiei. Or, fară o anchetă de serviciu, fără posibilitatea de a prezenta explicaţii, fără a indica temeiurile de fapt ale concedierii şi fără a fi indicate în ordinul de concediere, termenul şi organul în care sancţiunea poate fi contestată, dreptul la apărare a dlui Vasile Ţvigun a fost redus la zero, deoarece ultimul nu cunoaşte nici măcar împotriva căror acuzaţii să se apere.

Gravitatea încălcărilor admise de către pârât la concedierea dlui Vasile Ţvigun demonstrează caracterul arbitrar, abuziv şi ilegal al concedierii.

Totodată, având în vedere evenimentele care au precedat concedierea dlui Vasile Ţvigun, consideră că este cert faptul că, în eventualitatea anulării ordinului de concediere, revenirea la serviciu a lui Ţvigun Vasile este cel puţin improprie, considerent din care solicită instanţei de judecată, acordarea unei compensaţii în mărime de 10 salarii medii, în locul restabilirii la locul de muncă.

Solicită instanţei de judecată ca, în eventualitatea anulării ordinului de concediere, să fie dispusă încasarea salariului restant, cuprins între perioada dintre 09 martie 2021 şi până la ziua pronunţării dispozitivului hotărârii. Totodată, comunică instanţei de judecată că reclamantul nu deţine un certificat cu privire la salariul mediu din perioada anterioară, din care considerente solicită de a fi obligat pârâtul să prezinte copia certificatului cu privire la salariul mediu al dlui Vasile Ţvigun, în conformitate cu prevederile din Hotărârea de Guvern nr. 426 din 26

aprilie 2004 privind aprobarea Modului de calculare a salariului mediu, pentru a oferi posibilitatea de a efectua calculul salariului restant.

Având în vedere faptul că, odată cu concedierea ilegală, pârâtul reţine în mod neîntemeiat şi din propria culpă salariul cuvenit dlui Vasile Ţvigun, cel dintâi urmează să asigure plata compensaţiei legale, pentru salariul reţinut în mod ilegal pentru întreaga perioadă cuprinsă între 09 martie 2021 şi până la pronunţarea dispozitivului hotărârii, sumă care va fi concretizată odată cu prezentarea informaţiei cu privire la salariul mediu. Posibilitatea încasării compensaţiei legale, în temeiul art. 330 alin. (2) din Codul muncii, a fost confirmată de către Curtea Constituţională, care, făcând trimitere la Hotărârea explicativă a Curţii Supreme de Justiţie, a statuat că [...] 26. Curtea observă că Plenul Curţii Supreme de Justiţie a adoptat Hotărârea nr. 11 din 3 octombrie 2005.

Cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei ce reglementează obligaţia uneia dintre părţile contractului individual de muncă de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părţi", în care a reţinut că, potrivit articolului 330 alin. (2) din Codul muncii, angajatorul care nu şi-a executat obligaţiile prevăzute de lege şi de contractul individual de muncă este prezumat a fi în culpă, fiind apărat (eliberat) de răspundere numai dacă dovedeşte că a fost împiedicat să execute prevederile contractului printr-o cauză care nu-i poate fi imputată. Circumstanţele respective se vor constata în fiecare caz aparte, reieşind din probele prezentate (a se vedea pct. 9 al Hotărârii). 27. Curtea notează că ţine de competenţa instanţei de judecată să constate, în cazul examinării litigiilor de muncă, dacă angajatorul nu şi-a executat obligaţiile prevăzute de lege şi de contractul individual de muncă dintr-un motiv care nu-i poate fi imputat, faptele respective fiind constatate în fiecare caz aparte, reieşind din circumstanţele de fapt şi probele prezentate de angajator.

Cu referire la încasarea prejudiciului moral subliniază că, având în vedere modul abuziv, arbitrar şi ilegal în care a fost concediat dl Vasile Ţvigun; vinovăţia angajatorului în survenirea accidentului de muncă grav; încadrarea dlui Vasile Ţvigun în grad de dizabilitate ca urmare a accidentului de muncă; multiplele intervenţii chirurgicale, la care a fost supus şi urmează a fi supus dl Vasile Ţvigun ca urmare a survenirii accidentului de muncă; imposibilitatea de a mai restabili la 100%, capacitatea de muncă a dlui Vasile Ţvigun; vârsta deţinută de către aceasta la momentul concedierii (54 ani), este evident faptul cauzării unui prejudiciu moral acestuia. Or, concedierea arbitrară şi abuzivă, în mod implicit, lezează reputaţia profesională, duce la privarea de posibilitatea de a munci şi a beneficia de salariu în calitate de sursă pentru subzistenţă şi constituie o încălcare a art. 8 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului sub aspectul protecţiei vieţii private, fapt statuat de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza Oleksandr Volkov c. Ucrainei (Hotărârea din 09.01.2013, § 165). Similar, a se vedea pct. 118

din Ghidul privind art. 8 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, elaborat de către Jurisconsultul C.t.E.D.O. şi actualizat la 31.12.2018.

Menţionează că conform Recomandării Curţii Supreme de Justiţie nr. 66 cu privire la încasarea prejudiciului moral în litigiile de muncă [...] cu referire la existenţa unui prejudiciu moral, real cauzat, în cazurile când angajatorul încalcă drepturile salariatului, se reţine că acesta, practic, este unul prezumat, fapt influenţat de caracterul social pronunţat al relaţiilor de muncă. Respectiv, reţine atât aspectul că relaţiile de muncă, fiind individuale, totuşi, se exercită în cadrul unei colectivităţi ce va cunoaşte acţiunile angajatorului, fapt ce, la rândul său, va afecta poziţia salariatului în colectiv şi va dicta, în mod normal, existenţa unei stări de frustrare pentru acesta, cât şi statutul social diferit al salariatului şi angajatorului, fapt unanim recunoscut existent pentru raporturile de muncă.

În lumina celor prezentate consideră echitabilă acordarea unei compensaţii morale, în mărime de 100000,00 lei.

Cu referire la încasarea indemnizaţiei unice şi a indemnizaţiei lunare periodice pentru pierderea capacităţii de muncă indică că, având în vedere existenţa procesului-verbal care stabileşte vinovăţia S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în survenirea accidentului de muncă grav, precum şi certificatul de încadrare în grad de dizabilitate mediu, consideră că dl Vasile Ţvigun întruneşte cerinţele prevăzute de Legea nr.186/2008 şi Regulamentul nr. 513/1993 pentru a putea solicita încasarea indemnizaţiei unice.

Atrage atenţia instanţei de judecată că, la data când dl Vasile Ţvigun a intrat în posesia procesului-verbal cu privire la cercetarea accidentului de muncă, acesta deja avea stabilit gradul de dizabilitate mediu.

Deşi acesta se afla în posesia certificatului de încadrare în grad de dizabilitate mediu, dl Vasile Ţvigun nu a putut obţine de la Consiliul Naţional certificatul care să constate procentajul capacităţii de muncă care a fost pierdut, calculat în procente, or, pentru a stabili procentajul pierderii capacităţii de muncă care a fost pierdut, ca urmare a accidentului de muncă, Consiliul Naţional avea nevoie de procesul-verbal aferent cercetării accidentului de muncă, însă acesta a fost obţinut de către dl Vasile Ţvigun, abia la 02 aprilie 2021.

Având în vedere că la data înaintării acţiunii, Consiliul Naţional examinează cererea repetată adresată de către dl Vasile Ţvigun cu privire la stabilirea gradului de dizabilitate şi a procentajului pierderii capacităţii de muncă, odată cu eliberarea certificatelor de rigoare de către Consiliul Naţional, dl Vasile Ţvigun va dispune de posibilitatea obiectivă şi efectivă de a calcula suma indemnizaţiei unice şi lunare conform cerinţelor legii.

Cât priveşte pretenţia privind încasarea indemnizaţiei lunare, indică că aceasta îşi găseşte temeiul în prevederile răspunderii delictuale, reglementate de art. 2013, art. 2025, art. 2028, art. 2029, art. 2033, art. 2034, art. 2035 din Codul

civil, fapt confirmat prin precedentele Curţii Supreme de Justiţie şi Hotărârea Explicativă a Curţii Supreme de Justiţie nr. 6 din 04 iulie 2005 Cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei materiale despre încasarea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrităţii corporale sau altă vătămare a sănătăţii ori prin deces (în continuare, cât şi Hotărârea Explicativă a Curţii Supreme de înainte de pierderea sau reducerea capacităţii sale de muncă ori, în lipsă, pe baza venitului lunar net pe care l-ar fi putut realiza, ţinând-se seama de calificarea profesională pe care o avea sau ar fi avut-o la terminarea pregătirii pe care era în curs să o primească. (2) Cu toate acestea, dacă persoana vătămată face dovada posibilităţii obţinerii unui salariu sau venit mai mare în baza unui Contract încheiat în ultimul an, iar acesta nu a fost pus în executare, se va ţine seama în determinarea despăgubirii de aceste venituri.

Vasile Ţvigun va dispune de posibilitatea reală şi efectivă de a concretiza cuantumul indemnizaţiilor nominalizate, doar după obţinerea actelor certificatelor necesare de la Consiliul Naţional.

Cu referire la prezentarea suportului probatoriu deţinut de către pârâţi, după cum a menţionat dl Vasile Ţvigun, nu a avut posibilitatea de a lua cunoştinţă de materialele dosarului administrativ, or, acest acces a fost restricţionat de către Inspectoratul de Stat al Muncii. Similar, dl Vasile Ţvigun a fost informat despre eliberare prin înştiinţarea (ordinul) din 12 martie 2021 expediată la adresa de email.

La 01 aprilie 2021, avocatul Adrian Grosu, acţionând în interesele dlui Vasile Ţvigun, a expediat o cerere în adresa S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. care a fost recepţionată contra semnătură la 05 aprilie 2021, fapt confirmat prin copia avizului de recepţie, solicitând să îi fie prezentate copia contractului individual de muncă, copia ordinului de angajare şi un eventual ordin de concediere, dacă acesta există. Solicitarea nominalizată nu a fost executată, considerent din care pornind de la faptul că în caz de concediere sarcina probaţiunii aparţine angajatorului, ultimul urmează să prezinte instanţei de judecată tot suportul probatoriu necesar, pentru a oferi apreciere legalităţii acţiunilor S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L., care urmează să prezinte instanţei de judecată toate actele interne, care demonstrează respectarea cadrului legal, aferent siguranţei şi securităţii în muncă.

Cere avocatul Adrian Grosu, în interesele reclamantului Vasile Ţvigun:

- anularea parţială a Procesului-verbal nr. C-2021-PVA-42 din 28 aprilie 2021, emis de către Inspectoratul de Stal al Muncii, în partea stabilirii vinovăţiei lui Vasile Ţvigun, în survenirea accidentului de muncă din 20 martie 2020, 12:30, şi anume în următoarea parte constatatoare: [,..] fără a primi indicaţii, fără a se asigura că poate lucra în afara oricărui pericol, expunându-şi riscului de accidentare propria persoană [...] fapt prin care nu a respectat prevederile pct. 5.6. şi 12 din Instrucţiunea de SSM pentru sudor cu arc electric nr. 10;

- a constata vinovăţia solitară şi exclusivă a S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în survenirea accidentului de muncă din 20 martie 2020;

- a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în beneficiul lui Vasile Ţvigun a indemnizaţiei unice, pentru pierderea capacităţii de muncă ca urmare a survenirii accidentului de muncă, suma căreia urmează a fi concretizată pe parcursul judecării cauzei;

- a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în beneficiul lui Vasile Ţvigun a indemnizaţiei lunare, pentru pierderea capacităţii de muncă, ca urmare a survenirii accidentului de muncă, suma căreia urmează a fi concretizată pe parcursul judecării cauzei;

- a dispune anularea integrală a Ordinului de concediere din 12 martie 2021;

- a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în beneficiul lui Vasile Ţvigun a salariului restant pentru perioada absenţei nemotivate de la locul de muncă, suma cărora urmează a fi concretizată pe parcursul judecării cauzei;

- a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în beneficiul lui Vasile Ţvigun a penalităţii legale, pentru privarea ilegală de salariu pe perioada absenţei nemotivate de la locul de muncă, din vina angajatorului;

- a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în beneficiul lui Vasile Ţvigun a 10 salarii medii, suma cărora urmează a fi concretizată, în locul restabilirii la locul de muncă;

- a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în beneficiul lui Vasile Ţvigun a prejudiciului moral în mărime de 100 000,00 lui;

- a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în beneficiul lui Vasile Ţvigun a cheltuielilor de judecată, suma cărora urmează a fi concretizată pe parcursul judecării cauzei.

La 19 iulie 2021, avocatul Adrian Grosu în interesele reclamantului Țvigun Vasile a depus cerere de concretizare a pretențiilor (f.d. 242-245 vol. I)

Obiecțiile pârâtului cu privire la argumentele reclamantului Țvigun Vasile:

La 25 iunie 2021, Inspectoratul de Stat al Muncii, a depus referința la cererea de chemare în judecată înaintată de Țvigun Vasile, privind anularea în tot și în parte a actelor administrative ce fac obiectul acțiunii de contencios administrativ, constatarea vinovăției, rezolvarea litigiului de muncă, încasarea sumelor pretinse și rezolvarea în drept a celorlalte cerințe din acțiunea civilă, solicitând respingerea ca fiind vădit neîntemeiată și lipsită de probațiune (f.d. 82-89 vol. I).

Pretențiile reclamantului „Urbanconstruct-TT” SRL:

La 31 ianuarie 2022, „Urbancontrucu-TT” SRL, prin intermediul avocatului Nicolae Leșan, a depus cerere de chemare în judecată privind contestarea actului administrativ.

În argumentarea cererii de chemare în judecată s-a invocat că, la 17 martie 2021, Inspectoratul de Stat al Muncii a emis procesul-verbal nr. C-2021-PVA-42 privind cercetarea acidentului de muncă grav suferit de Țvigun Vasile, angajat la SRL „Urbaconstruct-TT”.

Prin dispoziția Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 14 din 09 noiembrie 2021 s-a anulat procesul-verbal nr. C-2021- PVA-42 privind cercterarea accidentului de muncă grav suferit de către Țvigun Vasile angajat SRL „Urbaconstruct-TT” întocmit la 17 martie 2021.

Temei de anulare a procesului - verbal s-a invocat demersul nr. 01-24/1-4/21-9513 din 29/09/21 înaintat de Procuratura mun. Chișinău privind delegarea unul alt inspector de muncă, pentru a examina probele noi acumulate și aflate în posesia Procuraturii mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 162,164 și 165 din Codul administrativ, dispoziția nr. 14 din 09 noiembrie 2021, emisă de Inspectoratul de Stat al Muncii, a fost contestată cu cerere prealabilă.

Prin cererea prealabilă adresată Inspectoratului de Stat al Muncii s-a solicitat anularea ca fiind ilegal și emis contrar prevederilor legale actul contestat/criticat - dispoziția nr. 14 din 09 noiembrie 2021, cu constatarea corectă/obiectivă și exhaustivă a tuturor circumstanțelor faptico - juridice, aferente cazului examinat întru emiterea unui act legal și întemeiat.

Prin răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii din 30 decembrie 2021 nr. 1580 a fost respinsă cererea prealabilă în anularea actului administrativ ca inadmisibilă, neîntemeiată și lipsită de probațiune în partea ce ține de pretinsa ilegalitate a actului juridic administrativ contestat.

S-a menționat că, dispoziția nr. 14 din 09.11.2021 emisă de Inspectoratul de Stat al Muncii, este expresia unui act administrativ individual defavorabil emis cu depășirea limitelor dreptului discreționar, în lipsa unei motivări corespunzătoare și fără luarea în considerare a tuturor faptelor relevante, fapt pentru care culminează cu adoptarea unei măsuri disproporționate.

Din analiza actului administrativ contestat se înțelege că, la 29 septembrie 2021, procurorul potrivit unui pretins demers la nr. 01-21/1-4/21-9513, a solicitat delegarea unui specialist din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii pentru examinarea probelor noi acumulate aflate în posesia Procuraturii mun. Chișinău, of. Principal. După examinarea probelor noi acumulate, potrivit dispoziției nr. 14 din 09 noiembrie 2021 a fost dispusă anularea procesului - verbal nr. C-2021-PVA-42 privind cercetarea accidentului de muncă grav din 17 martie 2021, cu reținerea

examinării suplimentare și perfectarea unui nou proces-verbal privind cercetarea accidentului de muncă.

A indicat că, pentru a se dispune astfel, de drept s-a făcut referire la prevederile Regulamentului de organizare și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 788 din 07 octombrie 2013 și pct. 13 din Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005.

Astfel, deși se pretinde legalitatea dispoziției contestate, se înțelege că temeiul de fapt a dispunerii anulării procesului-verbal nr. C-2021-PVA-42 privind cercetarea accidentului de muncă grav din 17 martie 2021, reprezintă acțiunea procurorului, care a și impus decizia de anulare, implicit și pretinse noi probe acumulare, or, actul administrativ emană de la procuror și nu de la instituția publică sesizată, reținând și faptul că, în constatările/concluziile dispoziției, nu sunt arătate în concret care anume circumstanțe au determinat necesitatea anulării procesului-verbal din 17 martie 2021, ceea ce arată netemeinicia soluției date, precum și încălcarea procedurii stabilite expres potrivit Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de munca, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005.

Totodată, s-a reținut că normele de drept pentru care a și fost emisă dispoziția contestată/criticată, nu atestă admisibilitatea legală de a revizui constatările /concluzia și soluția dată potrivit procesului - verbal nr. C-2021-PVA-42 privind cercetarea accidentului de muncă grav din 17 martie 2021, ceea ce atestă și ilegalitatea dispoziției contestate.

În conformitate cu art. 16 din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

În conformitate cu art. 137 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu buna-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legate.

În context, s-a menționat că dispoziția nr. 14 din 09 noiembrie 2021 a Inspectoratului de Stat al Muncii a fost emisă cu încălcarea procedurii și a limitelor dreptului discreționar al autorității emitente, fapt care prin prisma legii atrage anularea acestuia.

La 31 februarie 2022, „Urbancontrucu-TT” SRL, prin intermediul avocatului Nicolae Leșan, a depus cerere de chemare în judecată privind contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată s-a invocat că, la 17 martie 2021, Inspectoratul de Stat al Muncii a emis procesul-verbal nr. C-2021-PVA-42 privind cercetarea accidentului de muncă grav suferit de Țvigun Vasile, angajat la SRL „Urbaconstruct-TT”.

Prin dispoziția Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 14 din 09 noiembrie 2021 s-a anulat procesul-verbal nr. C-2021- PVA-42 privind cercetarea accidentului de muncă grav suferit de către Țvigun Vasile angajat SRL „Urbanconstruct-TT” întocmit la 17 martie 2021.

Conform dispoziției s-a dispus ca Guja Viorel, inspector de muncă din cadrul Inspecției teritoriale mun. Chișinău, să cerceteze suplimentar accidentul de muncă suferit la data de 20 martie 2020 de către Țvigun Vasile angajat la SRL „Urbanconstruct-TT” și să întocmească un nou proces-verbal privind cercetarea accidentului de muncă.

Temei de anularea procesului - verbal s-a invocat demersul nr. 01-24/1-4/21-9513 din 29/09/21 înaintat de Procuratura mun. Chișinău privind delegarea unul alt inspector de muncă, pentru a examina probele noi acumulate și aflate în posesia Procuraturii mun. Chișinău, of. principal.

Ca urmare, la 15 noiembrie 2021, Inspectoratul de Stat al Muncii a emis procesul - verbal nr. 670 privind cercetarea accidentului de muncă grav suferit la 20.03.2020 de Țvigun Vasile, sudor la SRL „Urbanconstruct-TT”.

În conformitate cu art. 162,164 și 165 din Codul administrativ, procesul - verbal nr. 670 din 15 noiembrie 2021, emis de Inspectoratul de Stat al Muncii, a fost contestat cu cerere prealabilă.

Prin cererea prealabilă adresată Inspectoratului de Stat al Muncii, s-a solicitat anularea ca fiind ilegal și emis contrar prevederilor legale actul contestat/criticat, procesul - verbal privind cercetarea accidentului de muncă grav din 15 noiembrie 2021 nr. 670 emis de Inspectoratul de Stat al Muncii, cu constatarea corectă/obiectivă și exhaustivă a tuturor circumstanțelor faptico - juridice, aferente cazului examinat, întru emiterea unui act legal și întemeiat.

Prin răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii din 27 ianuarie 2022 nr. 117 a fost respinsă cererea prealabilă în anularea actului administrativ ca inadmisibilă, neîntemeiată și lipsită de probațiune în partea ce ține de pretinsa ilegalitate a actului juridic administrativ contestat.

A reținut că, din analiza actului administrativ contest, se înțelege că cercetarea suplimentară a accidentului de muncă grav, suferit la 20 martie 2020 de către Țvigun Vasile, angajat al SRL „Urbanconstruct-TT” s-a efectuat în baza demersului Procurorului din cadrul Procuraturii municipiului Chișinău, Oficiul

Principal nr. 01-24/1-4/21-9513 din 29.09.2021 privind examinarea unor probe noi stabilite în cadrul urmăririi penale.

Pentru a se dispune cercetarea suplimentară a accidentului de muncă, de drept s-a făcut referire la prevederile Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005.

Conform pct. 14 a Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, accidentele grave și mortale produse la locul de muncă sunt cercetate de Inspecția Muncii, cete cu incapacitate temporară de muncă - de comisia angajatorului, iar în unele cazuri - de Inspecția Muncii (în cazul în care angajatorul nu dispune de posibilitatea de a constitui o comisie de cercetare a evenimentului).

Conform pct. 15 a Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, la cercetarea accidentelor au dreptul să participe, după caz, reprezentanții împuterniciți ai forului superior, ai autorităților administrației publice locale (specialiști pentru protecția muncii), Casei Naționale de Asigurări Sociale și ai organului sindical, Centrului de Medicină Preventivă teritorial, precum și să asiste persoanele care reprezintă, în modul stabilit, interesele accidentaților sau ale familiilor acestora.

Conform pct. 31^1 a Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, dacă Inspectoratul de Stat al Muncii va constata că la cercetarea accidentului au fost comise erori sau au apărut noi circumstanțe ale producerii accidentului, conducătorul inspectoratului dispune o cercetare nouă sau suplimentară a accidentului în cauză.

Astfel, deși se pretinde legalitatea actului administrativ contestat, se înțelege că temeiul de fapt al cercetării suplimentare a accidentului grav suferit de Țvigun Vasile, angajat al SRL „Urbanconstruct-TT”, reprezintă acțiunea procurorului, care a și impus cercetarea suplimentară implicit și pretinse noi probe acumulare, or, actul administrativ emană de la procuror și nu de la instituția publică sesizată, reținând și faptul că, în constatările/concluziile procesului-verbal, nu sunt arătate în concret care anume probe noi prezentate de către Procuratură au fost cercetare suplimentar, ceea ce arată netemeinicia soluției date, precum și încălcarea procedurii stabilite expres potrivit Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005.

Or, în actul contestat se face trimitere la faptul că au fost cercetate documentele prezentate de către Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, nefiind indicate care anume documente și de ce nu au fost cercetate inițial.

Totodată, s-a reținut că normele de drept pentru care a și fost emisă procesul - verbal contestat, nu atestă admisibilitatea legală de a revizui constatările/concluzia și soluția dată potrivit procesului - verbal nr. C-2021-PVA-42 privind cercetarea accidentului de munca grav din 17 martie 2021, ceea ce atestă și ilegalitatea actului administrativ contestat.

Suplimentar, s-a specificat că procesul - verbal din 15 noiembrie 2021 nr. 670 a fost emis ca urmare emiterii dispoziției din 09 noiembrie 2021 nr. 14 prin care a și fost dispusă anularea procesului-verbal nr. C-2021-PVA-42 privind cercetarea accidentului de muncă grav din 17 martie 2021, cu reținerea examinării suplimentare și perfectarea unui proces - verbal privind cercetarea accidentului de muncă.

Dispoziția din 09 noiembrie 2021 nr. 14 emisă de Inspectoratul de Stat al Muncii, este un act administrativ care poate fi contestat în instanța de judecată, cu respectarea procedurii prealabile.

În acest context s-a menționat că, SRL „Urbanconstruct-TT" a contestat dispoziția din 09 noiembrie 2021 nr. 14 emisă de Inspectoratul de Stat al Muncii, respectiv dispoziția nu este act administrativ definitiv și nu există o hotărâre irevocabilă în acest sens.

Astfel, consideră că procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă grav din 15 noiembrie 2021 emis de Inspectoratul de Stat al Muncii a fost emis cu încălcarea procedurii și a limitelor dreptului discreționar al autorității emitente, fapt care prin prisma legii atrage anularea acestuia.

Respectiv, s-a solicitat anularea ca fiind ilegal și emis contrar prevederilor legale a actului contestat/procesul - verbal privind cercetarea accidentului de muncă grav din 15 noiembrie 2021 nr. 670 emis de Inspectoratul de Stat al Muncii.

Obiecţiile pârâtului cu privire la argumentele reclamantului „Urbanconstruct-TT" SRL:

La 23 martie 2022, Inspectoratul de Stat al Muncii a depus referința asupra cererii de chemare în judecată, solicitând respingerea integrală a cererii de chemare în judecată contencios administrativ S.R.L. „Urbanconstruct-TT" împotriva Inspectoratul de Stat al Muncii, terţ Ţvigun Vasile, în anularea actului administrativ individual defavorabil, iar în concret: Dispoziţia Inspectoratului de Stat al Muncii nr.14 din 09.11.2021 cu privire la anularea procesului-verbal nr.C-2021-PVA-42 privind cercetarea accidentului de muncă grav suferit de Ţvigun Vasile, angajat la S.R.L. „Urbanconstruct-TT" întocmit la data de 17.03.2021, ca fiind vădit neîntemeiată şi lipsită de probațiune (f.d. 24-30 vol. III).

Obiecţiile terţului cu privire la argumentele reclamantului „Urbanconstruct-TT" SRL:

La 28 martie 2022, terțul Țvigun Vasile, prin intermediul avocatului Adrian Grosu, a depus referința cu privire la acţiunea înaintată de „Urbanconstruct-TT” S.R.L. către Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la anularea Dispoziţiei nr. 14 din 09.11.2021 emisă de către I.S.M., cu privire la anularea procesului-verbal nr. C-2021-PVA- 42 privind cercetarea accidentului de muncă grav suferit de către Ţvigun Vasile, angajat la „Urbanconstruct-TT” S.R.L., întocmit la 17.03.2021, solicitând declararea acţiunii ca fiind inadmisibilă sau, în mod alternativ, respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d. 43-48 vol. III).

La 28 noiembrie 2022, terțul Țvigun Vasile, prin intermediul avocatului Adrian Grosu, a depus referința cu privire la acţiunea înaintată de „Urbanconstruct-TT” S.R.L. către Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la anularea procesului-verbal nr. 670 din 15 noiembrie 2021 privind cercetarea accidentului de muncă grav suferit de către Ţvigun Vasile, angajat la „Urbanconstruct-TT” S.R.L., solicitând declararea acţiunii ca fiind inadmisibilă sau, în mod alternativ, respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d. 40-46 vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 20 februarie 2023, s-a dispus conexarea cauzei nr. 255/2022, 2-22013430-12-3-31012022 la acțiunea în contencios administrativ depusă de „Urbanconstruct-TT” SRL împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, terțul Țvigun Vasile, privind anularea actelor administrative și a cauzei nr. 3-517/2022 la acțiunea depusă de „Urbanconstruct-TT” SRL împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, terțul Țvigun Vasile, privind anularea actelor administrative la cauza nr. 3-1548/2021, 2-21079696-12-3-27052021 la acțiunea depusă de Țvigun Vasile împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și „Urbanconstruct-TT” SRL privind anularea actelor administrative (f.d. 139-140 vol. IV)

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului Țvigun Vasile, avocatul Adrian Grosu, a susținut în fapt și drept cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acțiunii în contencios administrativ înaintată de Țvigun Vasile și a solicitat respingerea acțiunii înaintată de „Urbanconstruct-TT” S.R.L. către Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la anularea Dispoziţiei nr. 14 din 09.11.2021 și a procesului-verbal nr. 670 din 15 noiembrie 2021.

Reprezentanta „Urbancontrcut-TT” SRL, avocata Corina Digore, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii în contencios administrativ înaintată de Țvigun Vasile ca fiind neîntemeiată și neprobată și admiterea integrală a cererilor de chemare în judecată depuse de „Urbanconstruct-TT” SRL privind anularea dispoziţiei nr. 14 din 09.11.2021 și a procesului-verbal nr. 670 din 15 noiembrie 2021 privind cercetarea accidentului de muncă.

Reprezentantul Inspectoratului de Stat a Muncii, în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiindu-i comunicată data, ora și locul desfășurării ședinței în corespundere cu prevederile normelor de procedură, nu a comunicat instanței motivele absenței sale și nu a solicitat amânarea examinării cauzei.

Terțul Istrati Ion în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiindu-i comunicată data, ora și locul desfășurării ședinței în corespundere cu prevederile normelor de procedură, nu a comunicat instanței motivele absenței sale și nu a solicitat amânarea examinării cauzei.

Respectiv, în conformitate cu prevederile art. 218 lit. d) din Codul administrativ, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților la proces.

Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ:

În fapt și în drept, obiectul acțiunii în contencios administrativ îl constituie acțiunea în contencios administrativ înaintată de Vasile Țvigun și S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii privind anularea actelor administrative.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Instanța de judecată reține că, în temeiul art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul

își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 din Codul administrativ – procedura prealabilă;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Conform art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Potrivit art. 162 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Dacă autoritatea publică nu soluționează petiția în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

Alineatul (3) lit. a) al aceluiași articol, prevede că, cererea prealabilă poate fi îndreptată spre anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul.

Prin urmare, respectând prevederile art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, la 08 aprilie 2021, avocatul Adrian Grosu, acționând în interesele lui Țvigun Vasile, a depus cerere prealabilă prin care a solicitat anularea parțială a procesului-verbal nr. C-2021-PVA-42 din 17 martie 2021, în partea constatării

faptului că, cel din urmă s-ar face vinovat de survenirea accidentului de muncă (f.d. 29-30 vol. I).

La 28 aprilie 2021, Inspectoratul de Stat al Muncii a emis răspunsul nr. 512, prin care a informat reprezentantul reclamantului că, informația abordată în cererea prealabilă depusă, nu indică asupra unor erori admise în cadrul cercetării sau asupra unor circumstanțe noi, din care motive Inspectoratul de Stat al Muncii comunică că accidentul produs la 20.03.2020 suferit de către Țvigun Vasile fiind angajat în funcție de sudor la S.R.L. „Urbanconstruct-TT" a fost cercetat corect și nu este temei pentru a dispune o cercetare nouă sau suplimentară a accidentului în cauză (f.d. 22 vol. I).

Reclamantul S.R.L. „Urbanconstruct-TT" a contestat cu cerere prealabilă dispoziția nr. 14 din 09 noiembrie 2021, solicitând anulare acestuia (f.d. 12-13 vol. III).

Prin răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii din 30 decembrie 2021 nr. 1580 a fost respinsă cererea prealabilă în anularea actului administrativ ca inadmisibilă, neîntemeiată și lipsită de probațiune în partea ce ține de pretinsa ilegalitate a actului juridic administrativ contestat (f.d. 15-16 vol. III).

La 19 noiembrie 2022, S.R.L. „Urbanconstruct-TT" a depus cerere prealabilă privind anularea procesului verbal nr. 670 din 15 noiembrie 2021, privind cercetarea accidentului de muncă grav (f.d. 25-26 vol. II).

Prin răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii din 27 ianuarie 2022 nr. 117 a fost respinsă cererea prealabilă în anularea actului administrativ ca inadmisibilă, neîntemeiată și lipsită de probațiune în partea ce ține de pretinsa ilegalitate a actului juridic administrativ contestat (f.d. 2-29 vol. II).

Astfel, se constată că reclamanții au respectat procedura prealabilă privind contestarea actelor administrative defavorabile.

Conform art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană, care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În temeiul art. 209 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ

se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Astfel, analizând materialele cauzei în coroborare cu materialele dosarului administrativ, precum și argumentele participanților la proces, având în vedere faptul că în prezenta cauză părțile nu au invocat și nu au dovedit prin probe pertinente că ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau că, la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, nu sunt temeiuri de a considera că acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 din Codul administrativ, a fost respectată procedura de adresare în instanța de judecată, iar reclamanții pot revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, instanța de judecată ajunge la concluzia că, acțiunile în contencios administrativ înaintate de Vasile Țvigun și S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii privind anularea actelor administrative, întrunește condițiile pentru admisibilitate a unei acțiuni în contenciosul administrativ și, respectiv, este pasibilă de examinare în fond.

Aprecierea instanței:

Audiind explicațiile participanților la proces, examinând circumstanțele de fapt și drept invocate prin prisma probelor pertinente și concludente administrate în proces, instanța de judecată ajunge la concluzia că este legal și întemeiat să respingă ca fiind neîntemeiată acțiunile în contencios administrativ, din următoarele considerente.

Potrivit art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Instanța mai notează că, în corespundere cu art. 1 alin. (1) din Codul administrativ, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la

reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sunt emise în temeiul legii și nu contravin ei.

Instanța ține să menționeze că, în conformitate cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În acord cu reglementările legale statuate la art. 3 din Codul administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În corespundere cu art. 6 din Codul administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Art. 11 din Codul administrativ prevede că, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia. Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În conformitate cu art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În concordanță cu art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În accepțiunea art. 21 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În temeiul art. 22 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform art. 30 din Codul administrativ, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

Conform art. 31 din Codul administrativ, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Conform art. 32 din Codul administrativ, procedura administrativă se structurează astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuția unui participant, acestuia i se comunică neîntârziat, într-un limbaj clar și ușor de înțeles, acțiunile care trebuie întreprinse. În condițiile legii, autoritățile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

Conform art. 38 din Codul administrativ, înaintea fiecărei decizii judecătorești pe fond, participanților la proces li se oferă posibilitatea de a-și expune punctul de vedere. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță de judecată independentă, imparțială și instituită prin lege.

În acest scop, instanța de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege și să asigure desfășurarea cu celeritate a procesului.

În corespundere cu art. 39 din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin

nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Prin prisma art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Circumstanțele faptice ce au importanță pentru soluționarea cauzei, stabilite în cadrul examinării pricinii, se rezumă la următoarele.

La 20 martie 2020, în jurul orei 12:30, la şantierul de construcţii al întreprinderii S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. a avut loc un accident de muncă care s-a soldat cu fracturarea ambelor braţe ale lui Vasile Ţvigun.

La 17 martie 2021, a fost întocmit procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă.

Astfel, conform conform procesului-verbal nr. C-2021-PVA-42 din 17 martie 2021 privind cercetarea accidentului de muncă grav emis de către Inspectoratul de Stat al Muncii s-a stabilit că, la 20 martie 2020, în jurul orei 12:30, la şantierul de construcţii al întreprinderii S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. a avut loc un accident de muncă; accidentul de muncă s-a soldat cu fracturarea ambelor braţe ale lui Vasile Ţvigun, ca urmare căderii în gol de la cota de 2,8 metri; între S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. şi Vasile Ţvigun a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 666 din 16 martie 2020, prin care cel din urmă a fost angajat în funcţia de sudor; conform procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă, s-a stabilit că sudorul Vasile Ţvigun fără a primi indicaţii, fără a se asigura că poate lucra în afara oricărui pericol, expunându-şi riscului de accidentare propria persoană, a urcat în remorca camionului în timp ce se efectuau lucrări de descărcare şi la scurt timp, a căzut peste bordul drept al camionului de la cota 2,8 metri, fapt prin care nu a respectat prevederile pct. 5.6. şi 12 din Instrucţiunea de SSM pentru sudor cu arc electric, nr. 10; macaragiu Pavel Lavric, angajat în cadrul S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. a încălcat cerinţele privind securitatea şi siguranţa în muncă, care nu admit coborârea sarcinii pe autocamion, precum şi ridicarea sarcinii, în timpul aflării oamenilor în caroseria sau cabina camionului, prin care fapt a dus la survenirea accidentului de muncă.

La 08 aprilie 2021, avocatul Adrian Grosu, acționând în interesele lui Țvigun Vasile, a depus cerere prealabilă prin care a solicitat anularea parțială a procesului-verbal nr. C-2021-PVA-42 din 17 martie 2021, în partea constatării faptului că, cel din urmă s-ar face vinovat de survenirea accidentului de muncă (f.d. 29-30 vol. I).

La 28 aprilie 2021, Inspectoratul de Stat al Muncii a emis răspunsul nr. 512, prin care a informat reprezentantul reclamantului că, informația abordată în cererea prealabilă depusă, nu indică asupra unor erori admise în cadrul cercetării

sau asupra unor circumstanțe noi, din care motive Inspectoratul de Stat al Muncii comunică că accidentul produs la 20 martie 2020 suferit de către Țvigun Vasile, fiind angajat în funcție de sudor la S.R.L. „Urbanconstruct-TT", a fost cercetat corect și nu este temei pentru a dispune o cercetare nouă sau suplimentară a accidentului în cauză (f.d. 22 vol. I).

Prin dispoziția Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 14 din 09 noiembrie 2021 s-a anulat procesul-verbal nr. C-2021-PVA-42 privind cercetarea accidentului de muncă grav suferit de către Țvigun Vasile angajat SRL Urbaconstruct-TT întocmit la 17 martie 2021.

Conform dispoziției s-a dispus ca Guja Viorel, inspector de muncă din cadrul Inspecției teritoriale mun. Chișinău să cerceteze suplimentar accidentul de muncă suferit la data de 20 martie 2020 de către Țvigun Vasile angajat la SRL Urbanconstruct și să întocmească un nou proces-verbal privind cercetarea accidentului de muncă.

Temei de anulare a procesului - verbal s-a invocat demersul nr. 01-24/1-4/21-9513 din 29/09/21 înaintat de Procuratura mun. Chișinău privind delegarea unul alt inspector de muncă, pentru a examina probele noi acumulate și aflate în posesia Procuraturii mun. Chișinău, of. principal.

S.R.L. „Urbanconstruct-TT" a contestat cu cerere prealabilă dispoziția nr. 14 din 09 noiembrie 2021, solicitând anulare acestuia (f.d. 12-13 vol. III).

Prin răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii din 30 decembrie 2021 nr. 1580 a fost respinsă cererea prealabilă în anularea actului administrativ ca inadmisibilă, neîntemeiată și lipsită de probațiune în partea ce ține de pretinsa ilegalitate a actului juridic administrativ contestat (f.d. 15-16 vol. III).

La 05 noiembrie 2021, Inspectoratul de Stat al Muncii, a emis procesul - verbal nr. 670 privind cercetarea accidentului de muncă grav suferit la 20 martie 2020 de Țvigun Vasile, sudor la SRL „Urbanconstruct-TT".

Potrivit conținutului procesului-verbal nr. 670 din 05 noiembrie 2021, s-a constatat că, Directorul executiv*****, angajat în baza ordinului nr. 467-a din 01.02.2019, nu a organizat și nu a controlat mersul lucrărilor de încărcare-descărcare cu macaraua, a admis la efectuarea lucrărilor muncitori care nu posedau pregătirea specială pentru conducere ***** și deservirea macaralei Țvigun Vasile:

- Muncitorul Țvigun Vasile, sudor, a fost admis la efectuarea lucrărilor de încărcare-descărcare a încărcăturii din remorca autocamionului MAN în lipsa instruirii și verificării cunoștințelor lui în calitate de agățător.
- Agățătorul ***** a fost admis la efectuarea lucrărilor de încărcare-descărcare și la conducerea macaralei turn de la sol prin intermediul telecomandei de ghidare în lipsa pregătirii necesare.

Conform pct. 11.4.24 din NRS 35-03-96:2008 „Cerințe de securitate industrială la construcția, montarea, punerea în funcțiune, utilizarea, repararea și

verificarea tehnică a macaralelor", „muncitorii profesiilor de bază (operatori la mașinile-unelte, montatori etc.) sunt admiși la conducerea macaralei de la sol sau de la un panou staționar și la agățarea sarcinii de cârligul macaralei după un instructaj corespunzător și verificarea deprinderilor de manevrare a macaralei și legare a sarcinilor în modul stabilit de proprietarul macaralei.

La comanda macaralelor prin radio se admit muncitori ce dețin legitimația de mașinist-macaragiu pentru tipul corespunzător. ***** deținea numai legitimația de instruire pentru agățător cat. II, nr. 0258 eliberată de Institutul de Cercetări Științifice în Construcții „INCERCON" Î.S. la data de 20 septembrie 2016.

De asemenea, potrivit pct. 8 din procesul-verbal nr. 670 din 05 noiembrie 2021, Istrati Ion, director executiv al SRL „Urbanconstruct -TT", care nu a organizat și nu a controlat mersul lucrărilor de încărcare-descărcare cu macaraua, a admis la efectuarea lucrărilor muncitori fără instruirea specială și verificarea cunoștințelor pentru conducerea și deservirea macaralei turn, prin ce se încalcă prevederile art. 10 alin. 1) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008, pct. 11.4.16 din NRS 35-03-96:2008, Cerințe de securitate industrială la construcția, montarea, punerea în funcțiune, utilizarea, repararea și verificarea tehnică a macaralelor.

La 19 noiembrie 2022, S.R.L. „Urbanconstruct-TT" a depus cerere prealabilă privind anularea procesului-verbal nr. 670 din 15 noiembrie 2021, privind cercetarea accidentului de muncă grav (f.d. 25-26 vol. II).

Prin răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii din 27 ianuarie 2022 nr. 117, a fost respinsă cererea prealabilă în anularea actului administrativ ca inadmisibilă, neîntemeiată și lipsită de probațiune în partea ce ține de pretinsa ilegalitate a actului juridic administrativ contestat (f.d. 2-29 vol. II).

La 27 mai 2021, avocatul Adrian Grosu, în interesele lui Țvigun Vasile a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și „Urbanconstruct-TT" S.R.L. privind anularea actelor administrative.

Reclamantul a solicitat: - anularea parţială a procesului-verbal nr. C-2021-PVA-42 din 28 aprilie 2021, emis de către Inspectoratul de Stal al Muncii, în partea stabilirii vinovăţiei lui Vasile Ţvigun, în survenirea accidentului de muncă din 20 martie 2020, 12:30, şi anume în următoarea parte constatatoare: [,..] fără a primi indicaţii, fără a se asigura că poate lucra în afara oricărui pericol, expunându-şi riscului de accidentare propria persoană [...] fapt prin care nu a respectat prevederile pct. 5.6. şi 12 din Instrucţiunea de SSM pentru sudor cu arc electric, nr. 10; - a constata vinovăţia solitară şi exclusivă a S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. în survenirea accidentului de muncă din 20 martie 2020; - a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. în beneficiul lui Vasile Ţvigun a indemnizaţiei unice, pentru pierderea capacităţii de muncă ca urmare a survenirii accidentului de muncă, suma căreia urmează a fi concretizată pe parcursul judecării

cauzei; - a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în beneficiul lui Vasile Țvigun a indemnizaţiei lunare, pentru pierderea capacităţii de muncă, ca urmare a survenirii accidentului de muncă, suma căreia urmează a fi concretizată pe parcursul judecării cauzei; - a dispune anularea integrală a Ordinului de concediere din 12 martie 2021; - a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în beneficiul lui Vasile Țvigun a salariului restant pentru perioada absenţei nemotivate de la locul de muncă, suma cărora urmează a fi concretizată pe parcursul judecării cauzei; - a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în beneficiul lui Vasile Ţvigun a penalităţii legale, pentru privarea ilegală de salariu pe perioada absenţei nemotivate de la locul de muncă, din vina angajatorului; - a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în beneficiul lui Vasile Ţvigun a 10 salarii medii, suma cărora urmează a fi concretizată, în locul restabilirii la locul de muncă; - a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în beneficiul lui Vasile Ţvigun a prejudiciului moral în mărime de 100 000,00 lui; - a dispune încasarea din contul S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. în beneficiul lui Vasile Ţvigun a cheltuielilor de judecată, suma cărora urmează a fi concretizată pe parcursul judecării cauzei.

La data de 31 ianuarie 2022, „Urbanconstruct-TT” S.R.L. a depus acțiunea în procedura contenciosului administrativ împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, terțul Vasile Țvigun, privind anularea actelor administrative.

„Urbanconstruct-TT” S.R.L. a solicitat anularea dispoziției nr. 14 din 09 noiembrie 2021 emisă de către Inspectoratul de Stat al Muncii.

La 28 februarie 2022, „Urbanconstruct-TT” S.R.L. a depus acțiunea în procedura contenciosului administrativ împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, terțul Țvigun Vasile, privind anularea actelor administrative.

„Urbanconstruct-TT” S.R.L. a solicitat anularea procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă grav din 15 noiembrie 2021 nr. 670 emis de Inspectoratul de Stat al Muncii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 iunie 2025, s-a separat și s-a reținut în procedura contenciosului administrativ pretențiile de contencios administrativ depuse de Vasile Țvigun împotriva Inspectoratul de Stat al Muncii privind anularea parțială a procesului-verbal nr. C-2021-PVA-42 din 17 martie 2021 emis de către Inspectoratul de Stal al Muncii în partea stabilirii vinovăției lui Vasile Țvigun în survenirea accidentului de muncă din 20 martie 2020, ora 12:30, anularea actului administrativ nr. 512 din 28 aprilie 2021 emis în procedura prealabilă.

Astfel, instanța reține că reclamantul Vasile Țvigun nu este de acord parțial cu procesul-verbal nr. C-2021-PVA-42 din 17 martie 2021 emis de către Inspectoratul de Stal al Muncii în partea stabilirii vinovăției lui Vasile Țvigun în

survenirea accidentului de muncă din 20 martie 2020, ora 12:30, şi decizia nr. 512 din 28 aprilie 2021 emisă în procedura prealabilă.

Iar reclamantul „Urbanconstruct-TT" S.R.L. nu este de acord cu dispoziţia nr. 14 din 09 noiembrie 2021, emisă de către Inspectoratul de Stat al Muncii şi procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă grav din 15 noiembrie 2021 nr. 670 emis de Inspectoratul de Stat al Muncii.

Cu referire la normele de drept relevante speței, instanța de judecată notează că potrivit art. 1 din Legea securității și sănătății în muncă, nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 (în redacția în vigoare la data producerii accidentului), *angajator* – orice persoană fizică sau juridică care este titularul unui raport de muncă cu lucrătorul şi care poartă răspundere pentru unitatea respectivă; *loc de muncă* – loc destinat să adăpostească posturi de lucru în clădirea unităţii şi orice alt loc din interiorul unităţii la care lucrătorul are acces în timpul executării sarcinilor sale de lucru; *lucrător* – orice persoană încadrată în muncă, în condiţiile legii, de către un angajator, inclusiv stagiarii şi ucenicii; *lucrător desemnat* – orice lucrător desemnat de angajator pentru a se ocupa de activităţile de protecţie şi prevenire a riscurilor profesionale din unitate; *prevenire* – ansamblu de dispoziţii sau măsuri, adoptate ori planificate la toate etapele de lucru din unitate, pentru a preveni sau a reduce riscurile profesionale; *securitate şi sănătate în muncă (siguranţă ocupaţională)* – ansamblu de activităţi având ca scop asigurarea celor mai bune condiţii de lucru, apărarea vieţii, sănătăţii, integrităţii fizice şi psihice a lucrătorilor.

Conform art. 9 din Legea securității și sănătății în muncă, nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 (în redacția în vigoare la data producerii accidentului), angajatorul este obligat să asigure securitatea şi sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce ţin de activitatea desfăşurată. (2) În cazul în care angajatorul apelează la servicii externe de protecţie şi prevenire, el nu este exonerat de responsabilităţile sale în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă. (3) Obligaţiile lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă nu aduc atingere principiului responsabilităţii angajatorului.

Potrivit art. 10 alin. (1) –(3) din Legea securității și sănătății în muncă, nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 (în redacția în vigoare la data producerii accidentului), în cadrul responsabilităţilor sale, angajatorul este obligat să ia măsurile necesare pentru protecţia securităţii şi sănătăţii lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informării şi instruirii, precum şi pentru asigurarea organizării şi a mijloacelor necesare.

(2) Angajatorul este obligat să vegheze la adaptarea măsurilor prevăzute la alin.(1), ținând seama de schimbarea împrejurărilor, cu scopul de a ameliora situaţia existentă.

(3) Angajatorul este obligat să aplice măsurile prevăzute la alin. (1) şi (2) în baza următoarelor principii generale de prevenire: a) evitarea riscurilor

profesionale; b) evaluarea riscurilor profesionale ce nu pot fi evitate; c) combaterea riscurilor profesionale la sursă; d) adaptarea locului de muncă în funcţie de necesităţile persoanei, inclusiv ale persoanelor cu dizabilităţi, în special în ceea ce priveşte adaptarea rezonabilă a locului de muncă, alegerea echipamentelor de lucru, a metodelor de producţie şi de lucru, în vederea atenuării muncii monotone şi a muncii normate şi reducerii efectelor acestora asupra sănătăţii; e) adaptarea la progresul tehnic; f) înlocuirea aspectelor periculoase prin aspecte nepericuloase sau mai puţin periculoase; g) dezvoltarea unei politici de prevenire ample şi coerente, care să includă tehnologia, organizarea muncii, condiţiile de muncă, relaţiile sociale şi influenţa factorilor legaţi de mediul de lucru; h) acordarea priorităţii măsurilor de protecţie colectivă faţă de măsurile de protecţie individuală, cu excepţia cazurilor cînd acestea se referă la persoanele cu dizabilităţi; i) asigurarea lucrătorilor cu instrucţiunile corespunzătoare privind securitatea şi sănătatea în muncă; j) furnizarea de noi tehnologii şi dispozitive de asistenţă, de instrumente şi echipamente care să permită persoanelor cu dizabilităţi menţinerea locului de muncă; k) crearea şi menţinerea unor condiţii igienice pentru viaţă şi muncă; l) propagarea odihnei active în rîndul salariaţilor.

Potrivit art. 9 alin. (1) din Legea securității și sănătății în muncă, nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 (în redacția în vigoare la data producerii accidentului), fiecare lucrător îşi va desfăşura activitatea în conformitate cu pregătirea profesională şi instruirea sa, precum şi cu instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă primite din partea angajatorului, astfel încît să nu expună la pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională nici propria persoană şi nici alte persoane care ar putea fi afectate de acţiunile sau de omisiunile lui în timpul lucrului.

Instanța reține că potrivit pct. 3 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005, prin accident de muncă se înţelege un eveniment care a produs vătămarea violentă a organismului salariatului (leziune, stres psihologic, electrocutare, arsură, degerare, asfixiere, intoxicaţie acută, leziuni corporale provocate de insecte şi animale, de calamităţi naturale etc.), ca urmare a acţiunii unui factor de risc (însuşire, stare, proces, fenomen, comportament) propriu unui element al sistemului de muncă (executant, sarcini de muncă, mijloace de producţie, mediu de muncă) şi care a condus la pierderea temporară sau permanentă a capacităţii de muncă ori la decesul salariatului, survenit: a) în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă sau obligaţiilor de serviciu; b) înainte de începerea sau după încetarea lucrului, cînd salariatul se deplasează de la intrarea în incinta întreprinderii, instituţiei, organizaţiei (în continuare - unitate) pînă la locul de muncă şi invers, îşi schimbă îmbrăcămintea personală, echipamentul individual de protecţie şi de lucru şi invers, preia sau predă locul de muncă şi mijloacele de

producţie; c) în timpul pauzelor stabilite, cînd salariatul se află pe teritoriul unităţii sau la locul său de muncă, precum şi în timpul frecventării încăperilor sanitaro-igienice sau auxiliare; d) în timpul deplasării de la domiciliu la lucru şi invers, cu transportul oferit de unitate, în modul stabilit, precum şi în timpul îmbarcării sau debarcării din acest mijloc de transport; e) în timpul deplasării de la unitatea în care este încadrat salariatul, pînă la locul de muncă, organizat în afara teritoriului unităţii, sau pînă la o altă unitate, şi invers, pentru îndeplinirea unei sarcini de muncă sau a obligaţiilor de serviciu, în timpul util pentru aceasta şi pe traseul stabilit al deplasării, indiferent de modul de deplasare sau mijlocul de transport utilizat; f) în cadrul participării la acţiuni culturale, sportive sau la alte activităţi organizate de unitate în baza ordinului sau dispoziţiei emise de angajator; g) în cadrul acţiunii întreprinse din proprie iniţiativă pentru prevenirea sau înlăturarea unui pericol ori pentru salvarea altui salariat de la un pericol în circumstanţele specificate la literele a), b), c), d) şi f) ale prezentului punct; h) în timpul instruirii de producţie sau practicii profesionale în bază de contract încheiat între angajator şi instituţia de învăţămînt, între angajator, elevi şi studenţi.

Potrivit pct. 5 și 6 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005, accidentele de muncă şi accidentele în afara muncii (în continuare - accidente) se divizează în trei tipuri: b) accident grav - eveniment care a provocat vătămarea gravă a organismului salariatului, confirmată de instituţia medicală în modul stabilit.

Accidentele se clasifică în: a) accident individual, în urma căruia este afectat un singur salariat.

Potrivit pct. 26 - 27, pct. 29 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005, accidentele grave şi mortale vor fi cercetate de către Inspectoratul de Stat al Muncii, care va desemna inspectorii de muncă ce vor efectua cercetarea accidentelor fără a se preta influenţelor de orice fel.

Actele aferente modului de organizare a activităţilor de protecţie şi prevenire (instrucţiuni, fişe personale de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, fişe de evaluare a factorilor de risc, registre ş.a.) în original pot fi ridicate de alte organe doar cu consimţământul inspectorului de muncă care este împuternicit să cerceteze cazul.

La cererea Inspectoratului de Stat al Muncii sau unităţii, instituţia medicală care acordă asistenţă accidentatului va elibera, în termen de 24 ore, certificatul medical cu privire la caracterul vătămării violente a organismului acestuia, iar instituţia de expertiză medico-legală, în termen de 5 zile după finalizarea expertizei, va elibera Inspectoratului de Stat al Muncii, în mod gratuit, concluzia din raportul de expertiză medico-legală asupra cauzelor decesului accidentatului.

De la data emiterii dispoziţiei de cercetare a accidentului, inspectorul de muncă va întocmi şi va semna, în termen de cel mult 30 zile (cu excepţia cazurilor care necesită expertize tehnice, situaţiilor în care Inspectoratul de Stat al Muncii poate prelungi termenul până la obţinerea documentelor necesare şi rezultatelor expertizelor), procesul-verbal de cercetare (conform anexei nr. 2 la prezentul Regulament) pe blancheta cu antet a Inspectoratului de Stat al Muncii respective.

În cazul participării reprezentanţilor, specificaţi la punctele 15 şi 16 din prezentul Regulament, procesul - verbal va fi semnat şi de aceştia.

Conform pct. pct. 30-31[1] din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005, Cercetarea accidentelor se va finaliza cu întocmirea dosarului de cercetare care va cuprinde: a) procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă (în cazul accidentelor colective, procesul-verbal se va întocmi pentru fiecare accidentat); b) procesul-verbal de cercetare a accidentului în afara muncii; c) opiniile participanţilor la cercetarea accidentului (după caz); d) declaraţiile accidentaţilor (dacă va fi posibil); e) declaraţiile persoanelor care au obligaţia să asigure măsurile de protecţie a muncii la locul de muncă unde s-a produs accidentul; f) declaraţiile martorilor oculari; g) fotografii şi scheme ale locului unde s-a produs accidentul; h) alte acte şi documente necesare pentru clarificarea circumstanţelor şi cauzelor ce au condus la producerea accidentului; i) încheierea expertizei tehnice (dacă este necesară); j) certificatul medical cu privire la caracterul vătămării violente a organismului accidentatului; k) concluzia din raportul de expertiză medico-legală asupra cauzelor decesului accidentatului (în cazul accidentelor mortale). Toate materialele din dosar vor fi paginate şi şnuruite.

Inspectorul de muncă, în termen de cel mult 3 zile de la data semnării procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă, expediază unităţii originalul dosarului de cercetare a accidentului, iar, după caz, autorităţii administraţiei publice locale care înregistrează şi ţine evidenţa accidentelor produse la angajatori-persoane fizice, cu păstrarea unei copii certificate a dosarului privind cercetarea accidentului la Inspectoratul de Stat al Muncii.

În termenul prevăzut la alineatul întâi, Inspectoratul de Stat al Muncii transmite organului de urmărire penală competent o copie a dosarului de cercetare a accidentului, autentificată prin semnătura conducătorului autorităţii, cu menţiunea „conform originalului”.

Dacă Inspectoratul de Stat al Muncii va constata că la cercetarea accidentului au fost comise erori sau au apărut noi circumstanţe ale producerii accidentului, conducătorul inspectoratului dispune o cercetare nouă sau suplimentară a accidentului în cauză.

Instanța de judecată constată că, la 20 martie 2020, în jurul orei 12:30, la şantierul de construcţii al întreprinderii S.C. „Urbanconstruct-TT” S.R.L. a avut loc

un accident de muncă care s-a soldat cu fracturarea ambelor braţe ale lui Vasile Ţvigun. La 17 martie 2021, a fost întocmit procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă.

În conformitate cu pct. 13 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005, scopul cercetării accidentelor de muncă constă în clasificarea lor, determinarea circumstanţelor, cauzelor şi încălcărilor actelor normative şi altor reglementări ce au condus la accidentarea salariaţilor, stabilirea persoanelor care au încălcat prevederile actelor normative şi a măsurilor corespunzătoare întru prevenirea unor asemenea evenimente.

Accidentul dat a fost calificat de reprezentanții Inspectoratului de Stat al Muncii ca accident de muncă, fiind întocmit procesul-verbal nr. C-2021-PVA-42 din 17 martie 2021 privind cercetarea accidentului de muncă grav.

Instanța reține că, prin dispoziția Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 14 din 09 noiembrie 2021 s-a anulat procesul-verbal nr. C-2021- PVA-42 privind cercetarea accidentului de muncă grav suferit de către Țvigun Vasile, angajat SRL „Urbaconstruct-TT” întocmit la 17 martie 2021.

Temei de anulare a procesului-verbal s-a invocat demersul nr. 01-24/1-4/21-9513 din 29/09/21 înaintat de Procuratura mun. Chișinău privind delegarea unul alt inspector de muncă, pentru a examina probele noi acumulate și aflate în posesia Procuraturii mun. Chișinău, of. principal.

La 05 noiembrie 2021, Inspectoratul de Stat al Muncii a emis procesul-verbal nr. 670 privind cercetarea accidentului de muncă grav suferit la 20 martie 2020 de Țvigun Vasile, sudor la SRL „Urbanconstruct-TT”.

Potrivit conținutului procesului-verbal nr. 670 din 05 noiembrie 2021, s-a constatat că Directorul executiv*****, angajat în baza ordinului nr. 467-a din 01.02.2019, nu a organizat și nu a controlat mersul lucrărilor de încărcare-descărcare cu macaraua, a admis la efectuarea lucrărilor lucrători care nu posedau de pregătirea specială pentru conducerea ***** și deservirea macaralei Țvigun Vasile:

- Muncitorul Țvigun Vasile, sudor, a fost admis la efectuarea lucrărilor de încărcare-descărcare a încărcăturii din remorca autocamionului MAN în lipsa instruirii și verificării cunoștințelor lui în calitate de agățător.
- Agățătorul ***** a fost admis la efectuarea lucrărilor de încărcare-descărcare și la conducerea macaralei turn de la sol prin intermediul telecomandei de ghidare în lipsa pregătirii necesare.

Astfel, reclamantul SRL „Urbanconstruct-TT” a manifestat dezacordul față de constatările autorității publice, invocând faptul că actele contestate, dispoziția Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 14 din 09 noiembrie 2021 și procesul-verbal

nr. 670 din 05 noiembrie 2021, au fost emise cu depășirea limitelor dreptului discreționar, în lipsa unei cercetări și a unei motivări corespunzătoare.

În acord cu art. 10 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 (în redacția în vigoare la data producerii accidentului), în cadrul responsabilităţilor sale, angajatorul este obligat să ia măsurile necesare pentru protecţia securităţii şi sănătăţii lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informării şi instruirii, precum şi pentru asigurarea organizării şi a mijloacelor necesare.

De asemenea, potrivit pct. 11.4.16 din Cerinţe de securitate industrială la construcţia, montarea, punerea în funcţiune, utilizarea, repararea şi verificarea tehnică a macaralelor, pregătirea și atestarea macaragiilor și ajutorilor acestora, legătorilor de sarcină, lăcătușilor, electromontorilor și reglorilor aparatelor de siguranță se efectuează în instituții de instruire profesional-tehnică, precum și la cursuri, școli de instruire tehnică a muncitorilor profesiilor menționate, ce se formează în cadrul organizațiilor care dispun de bază teoretică și practică de instruire în producție și care dețin Autorizația tehnică eliberată de către Organul de securitate industrială. Pregătirea muncitorilor profesiilor menționate se efectuează după programe elaborate de centrele de instruire și coordonare cu Organul de securitate industrială.https://www.ctsic.md/libview.php?l=ro&idc=24&id=91&t=/Documente-normative/NRS-35-03-962008.

Conform pct. 64 din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 95 din 05 februarie 2009, instruirea muncitorilor la locul de muncă se efectuează de către conducătorul locului de muncă pe baza informaţiilor şi instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă, după instruirea introductiv-generală. Scopul instruirii la locul de muncă este prezentarea riscurilor profesionale, precum şi măsurile de protecţie şi prevenire la nivelul fiecărui loc de muncă şi/sau post de lucru.

Potrivit prevederilor pct. 66 din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 95 din 05 februarie 2009, muncitorul va fi admis la lucrul de sine stătător numai după verificarea cunoştinţelor lui de către conducătorul locului de muncă şi consemnarea acestui fapt în Fișa personală de instruire în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă.

Conform art. 17 alin. (1)-(3) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 (în redacția în vigoare la data producerii accidentului), (1) Angajatorul trebuie să asigure condiţii pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire suficientă, adecvată, teoretică şi practică în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, în special sub formă de informaţii, instrucţiuni şi/sau lecţii: a) la

angajare, care include instruirea introductiv-generală şi instruirea la locul de muncă; b) în cazul schimbării locului de muncă, transferului sau permutării; c) la introducerea unui nou echipament de lucru sau la modificarea echipamentului de lucru existent; d) la introducerea oricărei noi tehnologii sau proceduri de lucru; e) la executarea unor lucrări speciale. (2) Instruirea lucrătorilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă trebuie să fie: a) adaptată în funcţie de evoluţia riscurilor profesionale sau de apariţia unor riscuri noi; b) periodică şi pe măsura necesităţii. (3) Instruirea periodică a muncitorilor se va efectua la intervale ce nu vor depăşi 6 luni.

Instanța menționează că, Istrati Ion, director executiv al SRL „Urbanconstruct -TT" nu a organizat și nu a controlat mersul lucrărilor de încărcare-descărcare cu macaraua, a admis la efectuarea lucrărilor lucrători fără instruirea specială și verificarea cunoștințelor pentru conducerea și deservirea macaralei turn, prin ce s-a încălcat prevederile art. 10 alin. (1) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008, pct. 11.4.16 din NRS 35-03-96:2008 „Cerinţe de securitate industrială la construcţia, montarea, punerea în funcţiune, utilizarea, repararea şi verificarea tehnică a macaralelor.

Având în vedere cele enunțate, angajatorul - reclamanta S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. nu şi-a onorat obligaţiile legale privind asigurarea instruirii în securitatea în muncă a angajatului său și a admis la efectuarea lucrărilor muncitori fără instruirea specială și verificarea cunoștințelor pentru conducerea și deservirea macaralei turn drept urmare, autoritatea publică întemeiat a conchis cu privire la încălcarea normelor legale de către reclamanta S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L, în acest sens. Or, ultimul contrar art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, nu a prezentat careva argumente plauzibile în acest sens.

Astfel, instanța consideră neîntemeiate argumentele reclamantei S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L privind anularea Dispoziției nr. 14 din 09 noiembrie 2021 Cu privire la anularea Procesului-verbal nr. C-2021-PVA-42 privind cercetarea accidentului de muncă grav suferit de Vasile Țvigun, angajat al „Urbanconstruct-TT" S.R.L., întocmit la data de 17 martie 2021, și anularea Procesului-verbal nr. 670 din 15 noiembrie 2021 privind cercetarea accidentului de muncă grav, or, argumentele invocate de reclamanta S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L nu afectează legalitatea actului administrativ contestat.

Din aceste considerente, instanța de judecată a stabilit cu certitudine că activitatea administrativă contestată a fost realizată cu respectarea legislației în vigoare, iar soluția contestată în speță este justificată de circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei și lipsesc temeiuri pentru admitea acțiunii.

În contextul celor relatate, instanța subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze

cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Respectiv, niciunul din temeiurile invocate de reclamanți întru anularea actelor administrative individuale defavorabile, nu ating nivelul minim pentru a putea fi reținute ca temei de anulabilitate sau de nulitate a actului administrativ individual defavorabil contestat, or, actele contestate sunt conforme legii materiale, emise cu respectarea procedurii stabilite și de către organul competent, ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii în contencios administrativ a reclamanților Vasile Țvigun și S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L.", nu există.

Argumentele reclamanților nu pot fi reținute de către instanța de judecată ca temei de ilegalitate a actelor defavorabile contestate, deoarece reclamanții interpretează *lato sensu* normele pe cale le consideră relevante. Iar scopul primordial al instituției contenciosului administrativ, după cum s-a invocat și *supra*, este prestabilit de legiuitor și presupune contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităţilor publice, ordonarea activităţii autorităţilor publice.

Respectiv, ca acțiunea în contencios administrativ promovată de reclamanți să fie pasibilă de admis, reclamanții urmau să identifice pretinse ilegalități și/sau abuzuri admise de către pârât la emiterea actelor contestate, ceea ce nu s-a identificat în speță. Or, actele și activitatea administrativă desfășurată de către autoritatea publică pârâtă este conformă principiului legalității(art.21 Cod administrativ), nefiind identificat de către instanța de judecată nici un abuz din partea autorității publice pârâte în desfășurarea activității administrative care s-a finalizat cu emiterea actului defavorabil contestat de reclamanți. Prin urmare, acțiunea reclamanților privind anularea actelor administrative defavorabile urmează a fi respinsă, deoarece actele defavorabile sunt legale.

Drept consecință, și acțiunea reclamantului Vasile Țvigun în partea anulării deciziei adoptate în procedura prealabilă actul administrativ nr. 512 din 28 aprilie 2021, la fel, este pasibilă de respins. Decizia autorității publice pârâte în procedura prealabilă cuprinde motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul și motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 16 din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Conform art. 137 al Codului administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar şi doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

În esență dreptul discreționar al autorității publice este de a permite administrației să răspundă flexibil la diferite probleme. În acest fel, autoritatea publică poate lua decizii individuale în cadrul unui cadru legal, făcând astfel posibilă realizarea unui echilibru între obiectivul legal abstract şi circumstanțele reale a unei situații concrete. În special, discreția oferă un loc pentru un test de rapiditate şi echitate. La discreția administrației, trebuie să fie determinată o consecință legală din mai multe măsuri posibile, permise în fiecare caz.

Autoritatea publică are posibilitatea de a alege o măsură, în baza dreptului discreționar, autoritatea publică are o marjă de apreciere şi trebuie să încorporeze propriile considerente de oportunitate în decizia sa. Termeni precum „poate” sau „este autorizat” în normele legale indică o astfel de latitudine. Respectiv, autoritatea trebuie să-şi exercite întotdeauna discreția, așa cum solicită legiuitorul.

Prin prisma prevederilor Codului administrativ, instanțele de judecată nu doar verifică legalitatea unui act administrativ, ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități, a dreptului discreționar. Prin dreptul discreționar al autorității publice se subînțelege puterea de care dispune autoritatea publică, în baza legii, să hotărască fie necesitatea actului însuși, fie cuprinsul lui, fie momentul adoptării lui, în funcție de interesul general pe care trebuie să-l satisfacă continuu și permanent serviciul public.

Prin urmare, instanța de judecată conchide că autoritatea publică pârâtă la emiterea actelor contestate de reclamanți, a acționat în concordanță cu principiul proporționalității, asigurând un just echilibru între interesele private ale reclamanților și interesele publice în general, și a persoanei care suferit accidentul

de muncă, în particular. Or, măsurile întreprinse de către Inspectoratul de stat al muncii, prin actele administrative contestate, sunt potrivite pentru atingerea scopului urmărit - interesul public prevalând asupra interesului privat al reclamantului S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L., corespund împuternicirilor prevăzute de lege și sunt necesare pentru atingerea scopului. În final, instanța de judecată conchide că autoritatea publică pârâtă a respectat limitele dreptului său discreționar, ceea ce denotă că actele contestate, sunt legale în fond și sunt emise fără greșeli discreționare.

Cu referire la argumentele S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L precum că actele administrative nu sunt motivate suficient, judecătorul reține conform prevederilor art. 118 din Codul administrativ, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

(2) Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

(3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

(4) Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare

Conform art.119 alin.(1) și alin.(2) din Codul administrativ, conţinutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. (2) Un act administrativ individual poate fi emis în scris, verbal sau prin comportament concludent. Forma actului administrativ individual este aleasă de autoritatea publică care emite actul administrativ în baza dreptului discreţionar corespunzător obligaţiilor sale. Actul

administrativ scris poate fi emis pe suport de hârtie sau în formă de document electronic

Art. 120 alin. (1) din Codul administrativ, prescrie că „(1) Un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă: a) numele/denumirea autorităţii publice care a emis actul administrativ; b) numele colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ; c) numele destinatarului actului administrativ; d) data la care a fost emis actul administrativ; e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ); f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ; g) decizia cu privire la cheltuieli; h) informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac; i) semnătura olografă/electronică a persoanei din cadrul autorităţii publice care a emis actul administrativ sau, după caz, semnătura electronica a autorităţii care a emis actul administrativ.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. b) şi i), în cazul unui act administrativ individual scris emis în mod automatizat, pot lipsi datele despre nume şi semnătură. Pentru indicarea conţinutului pot fi utilizate semne-cheie dacă, în baza explicaţiilor făcute în acest sens, persoana căreia îi este destinat actul administrativ sau care este afectată de acesta poate recunoaşte clar conţinutul actului administrativ.

Reieșind din normele legale menționată *supra* în raport cu materialele cauzei, judecătorul constată că, actele administrative individuale defavorabile contestate, sunt motivate în conformitate cu normele legale, fiind indicate argumentele care sunt bazate pe o cercetare amplă a materialelor cauzei.

Având în vedere faptul că instanța de judecată s-a expus asupra argumentelor de principiu invocate de partea reclamantă, în rest, instanţa de judecată respinge argumentele reclamanților și consideră că nu este necesar să răspundă la fiecare în parte, acestea fiind vădit neîntemeiate şi inadmisibile, ori, în sensul jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului obligă, inter alia, instanţele naţionale să examineze adecvat declarațiile, argumentele şi probele, cu toate acestea, deşi articolul 6 § 1 al Convenției obligă instanţele să-și motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, §§ 59 și 61, Series A nr. 288, și Burg v. France (dec.), nr. 34763/02, ECHR 2003-II).

Întinderea obligaţiei de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și, respectiv, § 27; și Helle v. Finland, 19 decembrie 1997, § 55, Reports of Judgments and Decisions 1997-VIII, inclusiv hotărârea Curţii Europene

a Drepturilor Omului pronunţată în pricina Fomin v. Moldova, nr. 36755/06, § 31, 11 octombrie 2011).

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Finalmente, instanța de judecată ajunge la concluzia că pretențiile reclamanților nu sunt întemeiate și că acțiunea urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 195, art. 224 alin. (1) lit. f), art. art. 231, 232 Cod administrativ, art. art. 236, 238-240 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Se resping ca neîntemeiate acțiunile depuse de Vasile Țvigun și S.C. „Urbanconstruct-TT" S.R.L. privind anularea parțială a Procesului-verbal nr. C-2021- PVA-42 din 17 martie 2021 emis de către Inspectoratul de Stal al Muncii în partea stabilirii vinovăției lui Vasile Țvigun în survenirea accidentului de muncă din 20 martie 2020, ora 12:30, anularea actului administrativ nr. 512 din 28 aprilie 2021 emis în procedura prealabilă, anularea Dispoziției nr. 14 din 09 noiembrie 2021 Cu privire la anularea Procesului-verbal nr. C-2021-PVA-42 privind cercetarea accidentului de muncă grav suferit de Vasile Țvigun, angajat al „Urbanconstruct-TT" S.R.L., întocmit la data de 17 martie 2021, anularea Procesului-verbal nr. 670 din 15 noiembrie 2021 privind cercetarea accidentului de muncă grav.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Râşcani).

Președintele ședinței,
judecătorul Viorica Dodon

Notă*: *în conformitate cu art. 236 alin. (7) Cod Procedură Civilă, hotărârea motivată este semnată de Vicepreședinta interimară a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) Violeta Chisilița, având în vedere faptul că prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.347/28 din 01 iulie 2025, a fost admisă cererea de demisie a judecătoarei Viorica Dodon, cu eliberarea acesteia din funcție, începând cu data de 25 august 2025.*

Vicepreședinta interimară
a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului Violeta Chisilița